

СУПРОТИВ ПРОТИ СВІТУ

Старійшина Даллін Х. Оукс

З Кворуму Дванадцятьох Апостолів
та сестра Крістен М. Оукс

Вогник ЦСО для молодих дорослих • 4 листопада 2007 р.
Інститут релігії в Покателло

Для нас із сестрою Оукс велика радість бути тут, у Покателло, шт. Айдахо, і брати участь у цій вечірній програмі в Інституті релігії в Покателло, яка транслюється до багатьох регіонів світу. Глядачам я б хотів лише зауважити, яка величезна група дорослої молоді є у нас в районі Покателло. Їх налічується приблизно 10 тисяч чоловік, а з них близько 7 тисяч є студентами Державного університету Айдахо, президент якого, Артур Вейлз, сьогодні присутній з нами разом із дружиною. Загалом у цьому закладі навчається близько 14 тисяч студентів, тож частка святих останніх днів складає десь 50%. Це чудова громада святих останніх днів на південному сході штату Айдахо, і для нас це особливе благословення—вести звідси трансляцію ЦСО.

Побачення у порівнянні із “зависанням” переглянуто

Звертаючись до цієї ж аудиторії на вогнику ЦСО у травні 2005 року, я говорив про побачення та “зависання”. Це викликало таку рясноту відгуків, що мені видається доцільним ще раз повернутися до тієї теми, перш ніж перейти до основної теми мого сьогоднішнього виступу.

Для тих із вас, хто ще не чув про це або підзабув, я стисло підсумую своє попереднє послання.

По-перше, як і інші оглядачі, я висловив занепокоєння схильністю багатьох молодих людей віком від двадцяти років зволікати із взяттям на себе обов’язків шлюбу і сімейного життя.

По-друге, я висловив думку компетентних спостерігачів про те, що побачення як такі майже зникли в університетських студмістечках і взагалі серед дорослої молоді. Замість них з’явилися так звані “зависання”. Я дав визначення “зависанням” і побаченням для тих, хто не розуміє значення цих термінів. В одному з листів, надісланих мені після мого виступу,—до речі, здається його написала жінка звідси, з Айдахо—я знайшов нове і краще визначення. “Зависання,—каже вона,—це групове байдикування”.

По-третє, я говорив про те, чому ходити на побачення стало важко і непопулярно.

Потім я дав таку пораду, яку цитую з виступу на тому вогнику:

“Чоловіки, якщо ви повернулися з місії і досі слідуєте тій моделі поведінки для хлопчиків і дівчат, якої вам радили дотримуватися [у віці до 16 років], для вас настав час підрості. Зберіть свою мужність і шукайте ту, хто зможе стати вашою дружиною. Почніть проводити різні побачення з різними молодими жінками і, коли на цій фазі з’явиться добра перспектива, переходьте до залицяння. Це час одружуватися. Це те, чого Господь очікує від Своїх молодих дорослих синів і дочок. Чоловіки, виявляйте ініціативу, і ви, чоловіки, маєте досягти в цьому успіху. Якщо ви не знаєте, що таке побачення, вам принаймні може допомогти таке визначення. Я почув його від своєї 18-річної онуки. Побачення—це коли виконано три умови: (1) воно сплановано наперед, (2) за нього сплачено і (3) для нього є пара.

Молоді жінки, відмовляйтеся від завеликої кількості пропозицій “повисіти” і заохочуйте побачення: просто, мало витратні та часті. Не потурайте молодим чоловікам, щоб вони “зависали” там, де ви, жінки, можете приготувати щось смаченьке. Не сприяйте дармоїдам. Групові заходи час від часу—це добре, але коли ви бачите чоловіків, для яких “зависнути” є основним способом спілкування з представниками протилежної статі, я думаю, вам слід замкнути буфет і зачинити засувом вхідні двері.

Зробивши це, вам також слід вивісити табличку “Відкриємо для особистих побачень” чи щось на зразок цього. І, молоді жінки,... якщо ви хочете переконати молодих чоловіків запрошувати вас на побачення частіше, нам слід встановити взаєморозуміння щодо того, що побачення зовсім не означає тривалі взаємні зобов’язання...

Мої молоді неодружені друзі, ми радимо вам перевести ваші стосунки з представниками протилежної статі в площину побачень, що мають перспективу

перерости у шлюб, а не в площину вештання, яке може перерости тільки в групові розваги, такі як футбол. Шлюб—це не груповий захід, щонайменше доки діти не з'являться в достатній кількості". (*Довічна відданість* [Вогник ЦСО для молодих дорослих, 1 травня 2005 р.], сс. 5–6).

Отже, це цитати з мого виступу 2,5-річної давнини.

Що сталося потім? Я отримав кілька листів з подякою, переважно від жінок. Багато з них казали: "Ви поцілили в саме яблучко". В деяких підтверджувались слова однієї людини, "що становище з побаченнями є жалюгідним ... на фоні загальної ситуації щодо заходів для неодружених". Кілька чоловіків жалілися, що при запрошенні на побачення жінки відмовлялися їм або що саме жінки не прагнуть просуватися до сімейних обітниць.

В одному листі говорилося, що "багатьом представникам дорослої молоді в Церкві не подобається культура "зависань",... але вони відчувають себе неспроможними реформувати всю цю систему самотужки". Ця жінка подякувала мені за покладання на кожного з нас, як вона сказала, "особистої відповідальності діяти" і додала, що вона визначила, як саме вона може "чинити спротив "зависанням" і заохочувати замість цього культуру проведення побачень". Як приклад цього, в іншому листі (одному з моїх улюблених), містилося фото таблички на дверях її квартири. На ній було написано: "Відкрию для особистих побачень!!!!"

Інша жінка писала, що її сестра вийшла заміж за чоловіка, з яким зустрілася на "зависаннях". Вони майже не ходили на побачення і не навчилися бути парою у соціальному оточенні. Зараз їхній шлюб під загрозою, оскільки кожен з них продовжує "зависати": він—з хлопцями, а вона—з дівчатами.

Час не дозволяє розглянути багато з цих листів, але я торкнувся ще одного, оскільки він, ймовірно, описує типові ситуації. Я отримав цього листа майже через рік після свого виступу. Його написала подружня пара, яка дякувала мені за їх щасливий шлюб. Вони повідомили, що обидва навчалися в аспірантурі і товаришували в приході для неодружених. Він запитав її, чи не проти вона ходити на побачення, щоб просто добре провести час і краще познайомитися. Поміркувавши про це кілька днів, вона повідомила йому, що її це не цікавить.

Прошло кілька місяців, і згодом мій виступ на вогнику дав саме той імпульс, якого не вистачало. Вони написали: "Під час вогнику ви зауважили, що "якщо ми хочемо полегшити проведення побачень, нам слід уникати натяків, мовляв побачення є чимось дуже серйозним. Якщо ви хочете переконати молодих чоловіків запрошувати вас на побачення частіше, нам слід встановити взаєморозуміння щодо того, що побачення зовсім не означає тривалі взаємні зобов'язання.

"Одразу ж після вогника,—йдеться у їхньому листі,—[вона] підійшла до [нього] і запитала, чи може поговорити з [ним]". Вона сказала йому, що переглянула свої погляди щодо побачень, і якщо це йому ще цікаво, вона могла б спробувати. "Нам було слід багато чого дізнатися одне про одного,—пишуть вони,—і багато в чому змінитись. Ми уклали шлюб наступного травня у Вашингтонському храмі. Ваша відверта і ясна порада допомогла нам усвідомити, що побачення були можливістю пізнати одне одного більше, вони не вимагали негайного встановлення довготермінових стосунків чи шлюбу". Вірно!

У своєму виступі я сказав: "Прості і частіші побачення дозволяють і чоловікам, і жінкам [так би мовити] "роздивитися товар лицем" так, що це дозволяє краще оцінити перспективи. Старомодне побачення було чудовим способом познайомитися з тим, хто належить до протилежної статі. Воно заохочувало розмови. Воно дозволяло вам побачити, як ви поведетеся з іншими і як з вами поведуться в ситуації, коли ви одне з одним. Воно надавало можливості пізнати, як саме розпочати і підтримувати стосунки дорослих людей. Нічого подібного не відбувається під час "зависань" (*Довічна відданість*, с. 5).

Зараз я хочу представити вам свою дівчину на сьогоднішньому побаченні—мою дружину Крістен.

Сестра Крістен М. Оукс

Доброго вечора! Я дуже рада, що старійшина Оукс досі вважає мене своєю дівчиною. Дівчата, надія є вічною. І вічним для вас буде ваш чоловік. Ми любимо вас, і для нас честь бути з благородним і великим підростаючим поколінням Церкви. Ви—майбутнє, і ви прекрасні. Перед вами стільки радості і краси!

Нам також відомо, що в неодружених свої життєві виклики—рішення щодо освіти, шлюбу, відданості сім'ї та релігії. Сьогодні я хотіла б згадати чотири речі, які в мене на серці: (1) Ваша здатність зміцнювати свій дім і сім'ю, (2) ваша здатність хвалити і підбадьорювати одне одного, (3) ваш час у приході для неодружених чи в рідному приході і (4) вибір, з ким зустрітися.

По-перше: Господь розраховує, що ви допоможете у піднесенні вашої вічної сім'ї. Сестра Мері Кук говорила про це на жовтневій конференції 2007 року. Вона сказала: “Усі сім'ї, як ідеальні, так і проблемні, потребують зміцнення. Це зміцнення може прийти від вас” (“Strengthen Home and Family,” *Ensign*, Nov. 2007, 11).

Хочу свідчити, що сказане нею—правда. Ваша енергія, ваш ентузіазм, ваш приклад дуже впливають на вашу сім'ю, навіть якщо це листи або телефонні дзвінки. Неодружена молодь у моїй сім'ї—одне задоволення; їхня відданість, присвяченість себе, почуття гумору і віра є тим клеєм, що буквально тримає нашу сім'ю разом. Цитуючи Сестру Кук: “Приклад вашого праведного життя зміцнить вашу сім'ю” (*Ensign*, Nov. 2007, 11). Ви—вагомі, і ви здатні змінювати речі.

По-друге: Будьте добрими одне до одного. Нам вкрай потрібні ніжні слова підбадьорення. Ці слова можуть бути сказані вами. Почніть зараз казати їх, і вони будуть вічним благословенням.

Брати, звертаюся до вас: ніколи не бійтеся хвалити оточуючих. Сказане вами запам'ятається надовго. Старійшина Оукс у шкільному альбому написав кілька рядків похвали одній дівчині, яка виросла і стала генеральним президентом однієї з допоміжних організацій Церкви. Через 50 років вона включила слова, які він написав їй, до своєї біографії.

Усім нам потрібне підбадьорення. Сестри, навколо вас стільки гарних, хороших і праведних юнаків. (Я ще раз згадала про це, коли минулого тижня проїжджала крізь автоматизований термінал банку і бачила на моніторах двох прекрасних носіїв священства.) Але сестри, ваші слова підтримки і ваша здатність бачити потенціал і добрий характер в інших, особливо чоловіках навколо, принесуть вам великі дивіденди. Ми зростаємо і квітнемо, коли нас хвалять і цінують. Добрі, щирі слова є вашим даром собі та іншим, і це перейде у ваш шлюб.

По-третє: Багато хто з вас може ходити до приходу для неодружених. Не існує Церкви для неодружених. Можуть бути лише приходи, філії або класи для неодружених, але всі ми належимо до однієї Церкви. Відвідання приходу для неодружених може принести багато приємного—це і заходи, і вечірки, і проекти служіння, і духовний провід. Усе це має зв'язувати з людьми з подібними інтересами, подібного віку, а також відкривати нових друзів. Однак, коли навколо багато потенційних супутників життя, а часу обмаль, дехто з неодружених майже всі свої сили зосереджує на маніакальному пошуку чоловіка або дружини. Замість того, щоб насолоджуватися унікальною можливістю знайомитися з людьми, які також неодружені, вони стають одержимі страхом, що шлюб тікає від них. Їх усе більше дратує і непокоїть їх неодружене становище.

Ви на піку свого життя: ніяких зморшок, купа вільного часу і світ, який майорить варіантами і можливостями. Вам треба приймати змістовні рішення. Але іноді це здається дуже важко. Чому це так важко?

Старійшина Джеффері Р. Холланд говорив про це, звертаючись до місіонерів на тему проблем на місії. Він говорив про ціну, яку ми мусимо заплатити, аби повернутися до нашого Небесного Батька. Його порада стосується всіх, кому важко пізнати Бога і служити Йому. Багато місіонерів, до яких він звертався, були в розпачі, бо не бачили особливого успіху і сумнівалися в доцільності свого служіння. Вони питали: “Чому це так важко? Чому справа не йде краще? Чому успіх не приходить швидше? Чому так мало людей приходить до Церкви? Це правда. Ми повинні вірити в чудеса. Чому люди натовпами не йдуть до [Церкви]?.. Чому це так важко?”

Старійшина Холланд відповів: “Я багато міркував про це. Це мої особисті погляди. Це не доктрина Церкви... Я переконаний, що місіонерська робота не з легких, оскільки спасіння—справа не з дешевих”. (А я б додала, що навчання в університеті, або життя в цьому віці є нелегкими, тому що це справа не з дешевих.) “Спаситися ніколи не було легко. Ми—Церква Ісуса Христа, це істина, Він є нашим Величним Вічним Головою. Навіщо гадати, що це може бути легко для нас, якщо ніколи не було легким для Нього?.. Як ми можемо нести хвилююче, глибоке свідчення про Спокуту, якщо ніколи не знали і не відчували хоча б її частку? Як [члени Церкви і] місіонери—ми з гордістю

називаємо себе учнями Христа, і так воно є. Але зауважте. Що це означає, що [ми] мусимо бути готовими десь пройти дорогою, якою ішов Він, десь відчувти той біль, який відчував Він... і час від часу проливати сльози, які проливав Він" (*The Atonement* [address at seminar for new mission presidents, June 26, 2007], 8).

Спасіння—справа не з дешевих, і нам слід пам'ятати це. Ніколи не дозволяйте випробуванням ставати між вами і Небесним Батьком. Ніколи не дозволяйте образі або труднощам стати на перешкоді прийняттю причастя і відвести вас у духовну темряву і, можливо, до духовної смерті. Тримайтеся і пам'ятайте те, що, як ви знаєте, є істиною.

По-четверте: Це вибір того, з ким зустрічатися. Ми зі старійшиною Оуксом дуже добре знаємо, що таке бути неодруженим у цій Церкві. Він був удівцем два роки, а я була неодруженою більше 50 років. (Це ніби тягнуло на світовий рекорд!) Ми знаємо, що таке почуття самотності і що таке ридати всю ніч, поки не просякне подушка.

Нещодавно нам постійно ставили одне й те саме запитання. Звучало воно приблизно так: "Мені нема з ким зустрічатися, що мені робити? Що ви порадите?" Одна незаміжня сестра сказала близькій подрузі, що втомилася чекати одруження. Вона втомилася бути самотньою, втомилася забезпечувати себе, втомилася одноосібно приймати рішення, втомилася чекати здійснення мрій. Чекання ні до чого не призводило. Вона хотіла того, що є добрим. Вона хотіла бути дружиною, матір'ю, мати сім'ю, але у своєму відчаї вона пішла неправильними дорогами. Вона вирішила зачепитися за чоловіка, який не розділяв її цінностей—і це може бути будь-який чоловік. Вона побачила, що вже надто пізно, що її поступки принесли їй лише глибокий смуток, ненависть до себе і відчай. Вона надто пізно побачила, що було варто чекати Господа заради власних миру й щастя.

Повернемося до запитання: "Мені нема з ким зустрічатися, що мені робити?" І сьогодні я прошу вас самим дати собі відповідь на нього.

Чого бажаєте для себе, свого майбутнього супутника і своєї сім'ї? Ми живемо у найвеличнішому з розподілів і повинні самі знати, чому це так прекрасно і чого ми сподіваємося досягти. Я прошу вас написати собі листа, якого прочитаєте тільки

ви—листа до свого майбутнього "Я", до вашої майбутньої сім'ї і дітей, яких бажаєте мати, листа, який дає відповіді на запитання і ділиться бажаннями серця. Якщо ви знаєте, хто ви, чого ви хочете і чого шукаєте, то знайдете це.

Чи хочете ви, щоб ваша майбутня сім'я знала, що у них є Небесний Батько, Який любить їх, Який близько залучений до їхнього життя, Який пильнує за ними? Небесний Батько, Який відповідатиме на їхні молитви? Небесний Батько, Який стежить за кожним їхнім подихом і знає точно кількість волосин на їхніх головах? Небесний Батько, Який пильнує за ними, коли вони уходять вранці і повертаються ввечері і коли приймають рішення щодо того, що правильно, а що ні?

Чи хочете ви супутника життя, який укладе вічні завіти з нашим Небесним Батьком—завіти, залишатися відданим і вірним вам, коли життя буде тяжким? Одного разу мені було сказано під час благословення: "Якщо ти не можеш витримати тяготи, коли неодружена, то не зможеш витримати тиску подружнього життя". Я свідчу, що це істина. Господь зміцнить і підтримає вас.

Чи хочете ви, щоб ваші майбутні чоловік або дружина і сім'я знали свого Спасителя і Викупителя Ісуса Христа, Який переніс "муки, страждання і спокуси всякого роду, і це для того, щоб слово могло виповнитися, яке каже, що Він візьме на Себе муки і хвороби [і занепад і смуток] Свого народу"? (Алма 7:11). Чи хочете ви цього чи ви хочете бути самотніми в цьому?

Чи хочете ви, щоб ваша сім'я була єдиною у свідченні про Джозефа Сміта і Книгу Мормона і відчувала величну силу, яке це свідчення може принести у вашу сім'ю? Чи знаєте ви твердо, що належите до істинної Церкви Христа на землі і що маєте повний доступ до благословень вічного життя і щастя? І чи любите і підтримуєте ви Президента Гордона Б. Хінклі як пророка Бога на землі?

Сьогодні, коли випаде хвилинка, напишіть собі листа. Напишіть майбутнім рідним і скажіть їм, чого ви хочете від свого шлюбу. Напишіть про стандарти, які ставите перед собою, про свій одяг і побачення і про любов, якої бажаєте для них. Зробіть це, і на всі ваші запитання відповіді знайдуться самі. В вас є сила. Ви знаєте ці відповіді, і ви хочете бути навіки щасливими, спокійними і впевненими. Відповіді в вас.

Я надзвичайно люблю вас. Я рада тому, що є членом Церкви Ісуса Христа Святих Останніх Днів. Хочу, аби ви знали, що я знаю, що ця Церква істинна і що вона є маяком безпеки в дуже темному світі. І я кажу це в ім'я Ісуса Христа, амінь.

Супротив проти світу

Дякую Крістен. Перед тим як звернутися до підготовленого виступу, я хотів би лише сказати, яке це для мене благословення—бути одруженим зі світовим рекордсменом. Отже, перейдемо до головної теми.

Зараз складні часи для молодих людей. Щодня ми стикаємося з великим занепокоєнням: глобальне потепління, війни і чутки про війни, посуха, вірогідність пандемій деяких інфекційних хвороб і можливий спад економіки. У містах, розташованих біля моря, непокояться через підвищення рівня води в океані, бо це приведе океанські хвилі до їхнього порогу і навіть за поріг. Але яким би серйозним все це не було, мене більш непокоїть зростаюча хвиля зла у навколишньому світі.

Я бачу всі ці виклики, як здійснення пророчого повчання батька Легія: “Бо певно є потреба в тому, щоб була протилежність в усьому” (2 Нефій 2:11). Серед усіх цих викликів, ми повинні довіряти великим обіцянням Господа. Він навчав нас, що Господь не просить нас щось зробити, не приготувавши нам шлях для здійснення цього [завдання] (див. 1 Нефій 3:7). Він показав нам, що хоча Господь може й не надати негайної відповіді на наші молитви про полегшення труднощів, Він зміцнить нас, щоб ми могли зносити покладені на нас тягарі (див. Мосія 24:14–15). І Він також навчав нас: “Якщо ви будете готові, ви не злякаєтеся” (УЗ 38:30).

Нас оточує зло в літературі, музиці, розвагах, фільмах, відео, в Інтернеті, в учбових закладах і в світі бізнесу. Ми не можемо змінити вплив зла, що неминуче тисне на нас і на наші сім'ї, але ми можемо збільшити власну силу протидіяти йому. Нам слід намагатися створювати власні “острівці спокою” і зміцнювати наші бар'єри проти сил, що оточують нас у наших захищених місцях. Стисло кажучи, ми повинні *відштовхувати світ*.

Думка про відштовхування світу не означає, що ми підтримуємо революцію чи тримаємось осторонь від сусідів або неприязно ставимося до тих, з ким маємо справу. Це лише означає, що ми

повинні, в межах власних ресурсів часу і впливу, зайняти певну позицію, зробити її відомою і намагатися переконати інших, що вона важлива, принаймні для нас.

Як приклад того, що я маю на увазі під відштовхуванням, я поділюся історією зі свого життя, про яку ніколи раніше не розповідав публічно. Це сталося понад 50 років тому. Я був сержантом Національної гвардії штату Юта, мені виповнився 21 рік, і я виконав усі освітні вимоги, необхідні для отримання чину офіцера—лейтенанта артилерії—усі вимоги окрім одної. Я мав пройти медичне обстеження.

Я з'явився до військово-медичного пункту. Його персонал складався з таких самих резервістів як і я, чим, напевно, можна пояснити те, що зі мною сталося. Один капрал почав проводити зі мною тестування на дальтонізм. Він показував мені близько півтора десятка сторінок, вкритих цятками різних кольорів і запитував, яку цифру, складену з цятки, я бачу на кожній сторінці. По завершенні тестування він з певною долею фатальності закрив книгу і сказав: “Сержанте, вам ніколи не стати офіцером, бо ви дальтонік”.

Я був здивований. Якщо я дальтонік, то саме зараз я вперше дізнався про цей факт.

Розчарований і трохи ображений, я вирішив, що якщо я—сержант, не підходитиму за фізичним станом, щоб стати офіцером, то не дозволю собі отримати відмову від якогось капрала, нижчого за мене за званням. Я став наполягати, щоб мене оглянув капітан—лікар, який сидів за столом з іншого боку кімнати. Я відштовхнув систему і зробив це з такою наполегливістю, що капрал неохоче підвів мене до капітана.

“У чому саме полягає проблема?”—запитав цей лікар. Я пояснив, і він взяв книжку з кольоровими цятками з рук капрала і, на мою втіху, власноруч став тестувати мене. Коли я назвав йому всі цифри, які побачив серед кольорових цятки, він прямо промовив до нас обох: “Сержанте, ви пройшли тест. Капрале, у вас дальтонізм”.

Саме так я був визнаний гідним стати лейтенантом Національної гвардії штату Юта, що відкрило для мене інші двері та привело до деяких важливих подій у моєму житті. Існують часи, коли слід відштовхувати.

Ми справді живемо в небезпечний час, і є багато причин для занепокоєння. Однак у ці дні, як і в багато інших тривожних часів у минулому, молодим людям слід просуватись вперед з оптимізмом і готуватися до довгого і продуктивного життя. Одружуйтеся. Народжуйте дітей. Здобуйте освіту. Майте віру.

У своїй нещодавно виданій книзі *Finding Peace, Happiness, and Joy* старійшина Річард Г. Скотт має розділ із заголовком: “Жити добре серед зростаючого зла”. Я цитую з того розділу:

“Ви маєте вибір. Ви можете “пам’ятати” собі руки і сповнюватись неспокоєм щодо майбутнього, або ж вирішити застосувати пораду, яку дав нам Господь,—жити в мирі та щасті у світі, сповненому злом. Якщо ви вирішите зосереджуватись на темному боці, саме його ви й будете бачити...”

А тепер подивіться на яскравіший бік. Незважаючи на плями зла, світ в цілому є дивовижно чудовим, сповненим багатьма добрими і щирими людьми. Бог забезпечив шлях, щоб жити в цьому світі і не забруднюватись розсіяним по ньому деградуючим впливом“ ([2007], 172–173).

Усе це можливо, якщо ми маємо віру, тобто довіряємо Господу. Довіряємо Його плану. Довіряємо Його обіцянним благословенням. І довіряємо Його провідникам, які не зведуть вас на манівці.

Що нам *слід* робити в Суботній день

Одним з найбільш дійових способів просування вперед з вірою та відштовхування світу є належне, позитивне дотримання Суботнього дня. Цей день поклоніння та відпочинку від мирських трудів є божественно визначеним якорем, що тримає нас у бурях життя. Якщо його належно дотримуватися, це допоможе нам і нашим рідним розвинути потрібну духовну силу, аби встояти проти спокус і залишитися незаплямованими від світу (див. УЗ 59:9). Належне проведення Суботи зробить світло нашої віри та надії яскравішим у бурі нечестя, темрява якої дедалі густішає.

Мені відомо, що більшість проповідей на тему Суботи стосуються того, чого нам *не слід* робити в цей день. Я не про це хотів би сказати. Більшу частину цього виступу я присвячу тому, що ми *маємо* робити в Суботу.

Нам заповідано “дотримуватися Суботнього дня, щоб святити його” (УЗ 68:29). Субота виділена як священний час для духовного і фізичного відновлення: прийняття причастя, підготовки до обрядів та їх проведення, навчання євангельських учень і принципів та їх викладання, згуртування сім’ї, служіння та приємного праведного спілкування.

Наше ставлення до Суботи дуже відрізняється від ставлення більшості людей світу. Ми живемо в часи, коли переважна кількість людей не надає неділі ніякого священного значення. Це став день прагнення багатств, задоволень й особистого комфорту. Це основний день для покупок. Це день для пляжів, яхт та інших розваг. Це улюблений день для спорту, змагань, родео і всього подібного.

Усі ми знаємо походження Суботи. За шість днів Господь створив землю і все, що на ній, а на сьомий Він відпочив. Він благословив день суботній і “освятити його” (Вихід 20:11). Він повелів: “Шість день працею і роби всю працю свою”, але в сьомий день ми не повинні робити “жодної праці”, як і наші рідні або найманці (вв. 9–10). Ми маємо “пам’ятати” цей день, “щоб святити його” (в. 8).

Субота була ознакою Божого завіту з Ізраїлем. Говорячи через пророка Єзекіїля, Господь сказав, що дав Ізраїлю Свої постанови (заповіді; див. Єзекііль 20:11), і також “дав Я їм Свої суботи, щоб були вони знаком поміж Мною, та між ними, щоб пізнати, що Я Господь, що освячує їх” (в. 12). “Святити суботи Мої,—сказав Господь,—і вони стануть знаком поміж Мною та між вами” (в. 20).

В цій ознаці і заповіді була мета, і за дотримання їх були визначені певні благословення. Через пророка Мойсея Господь проголосив, що якщо Ізраїль буде дотримуватися Його субот і заповідей, Він зробить їхню землю півною і безпечною (див. Левит 26:2–6). “І дам мир у Краю” (в. 6), обіцяв Він.

І в добу сучасності Господь повелів, щоб у Суботній день ми відпочивали від трудів своїх і віддавали свої присвячення Всевишньому, і в цей день ми не повинні робити нічого іншого (див. УЗ 59:10, 13).

Коли ми виконуємо заповіді Творця, ми гідні Його обіцянних благословень. Той, хто створив нас, знає, яка поведінка дозволить нам досягти максимальної фізичної і духовної досконалості, і Він дав нам заповіді, що мають скеровувати нас до такої поведінки.

Колись я придбав нову машину. То було останнє слово техніки в плані корисності і складності. І, звісно, машину необхідно було регулярно заправляти паливом і періодично обслуговувати, щоб тримати механізми на піку ефективності. Щоб навчити користувача цим правилам, виробник поставив у комплекті посібник з експлуатації. Наш Творець зробив те саме для наших духовних і фізичних тіл. Таким напученням є Слово мудрості, а також Суботній день.

Наш Творець сказав нам, що наші фізична витривалість і духовне зростання будуть найкращими, якщо ми будемо працювати шість днів і відпочивати на сьомий. Загони візків мормонських піонерів дотримувалися цієї заповіді. З багатьох джерел ми знаємо, що вони подорожували шість днів і відпочивали на сьомий. Для мормонських піонерів неділя була не лише часом відпочинку, але й часом духовного відновлення. Це правило принесло їм користь. Подейкують, що мандрівники, які йшли 6 днів на тиждень, прийшли на місце одночасно з тими, хто йшов 7 днів на тиждень, але з набагато меншими втратами майна, здоров'я, життів людей і худоби.

Так і наше фізичне тіло не може процвітати без поживних речовин, що їх для нас запланував Творець. Наприклад, якщо ми не будемо вживати кальцій, наслідки не будуть очевидними одразу, але з часом дивовижний механізм нашого тіла вийде з ладу без цієї важливої речовини. Те ж стосується і духовної сили, яка має підтримувати нас на шляху до вічного життя. Якщо ми не впорядкуємо життя так, щоби здобувати необхідне духовне живлення, дух зачахне і зупиниться в подорожі до нашої вічної долі.

Те, як ми одягаємося, є також важливою складовою нашого поклоніння і прав на благословення за дотримання Суботи. В останні роки спостерігається суттєвий занепад у тому, наскільки гідно і доречно наші члени Церкви, особливо молодь, одягаються, йдучи на богослужіння до наших посвячених споруд. Ми маємо слідкувати за тим, щоб одягатися доречно, коли приходимо на богослужіння і причащаємося.

Щоби “виявляти свою відданість Всевишньому” (УЗ 59:10), ми маємо ходити в Суботній день на збори у своєму приході. Ходіть до приходу, в якому зберігається ваш запис про членство, в якому

ви сплачуєте десятину й отримуєте храмову рекомендацію. Відвідування будь-якого іншого приходу має бути рідкісним винятком. Доросла молодь, особливо юнаки, не тиняйтеся з приходу до приходу, якщо це не пов'язано з покликанням. Багато хто робить це, намагаючись виправдатися, мовляв, шукають свого вічного супутника. Звісно, існують відповідні заходи спілкування для молодих членів Церкви, і ми робимо все можливе, аби заохочувати їхнє проведення. Але вашим найвищим мотивом під час недільних зборів має бути не спілкування. Суботній день—це час для прийняття причастя, служіння і підтримки стосунків з вашим єпископом—Господнім загальним суддею, до якого вам треба буде прийти за храмовою рекомендацією.

Не ставайте на місце одного юнака, який нещодавно попросив свого єпископа негайно зустрітися з ним, бо хотів на наступному тижні одружитися у храмі. Єпископ сказав: “Хто ти? У мене є твій запис про членство, я знаю твоїх батьків, але я не бачив тебе відколи ти повернувся з місії. У мене немає записів про сплату тобою десятини. Я знаю, що ти не служив Господу у покликанні. Я не можу дати тобі рекомендацію. Повертайся до свого приходу. Служи тут, сплачуй тут десятину, і нехай твій єпископ відчує тут твій дух. Тоді, за кілька місяців, ми зможемо поговорити про рекомендацію”.

Коли храмове весілля не відбулося, як було заплановано, всім було важко, особливо єпископу. Але він був правий.

Якщо я вже заговорив про це, то хочу дещо попросити від кожного в цій аудиторії. Найбільш завантажені люди в цій Церкві—наші єпископи. Будь ласка, благаю, не робіть нічого такого, щоби додало якихось особливих завдань до їхніх тягарів. Звісно, звертайтеся до них за рекомендацією, але не відкладайте отримання рекомендації або підпису духовного керівництва до переїзду до нового приходу, щоби тоді в останню хвилину підійти до нового єпископа. В такому випадку йому доведеться розшукувати вашого попереднього єпископа, аби пересвідчитися у вашій гідності. Не робіть ваше зволікання чи неорганізованість зайвим тягарем для заклопотаного єпископа.

Суботній день відрізняється від інших

Я на початку сказав, що не буду говорити, чого ми *не повинні робити* в Суботній день. Я хотів би

зосередитися на тому хорошому, що ми *маємо робити*, аби бути гідними благословень, обіцяних тим, хто зберігає Суботу у святості. Почати слід з того, щоб подивитися на Суботу докорінно по-іншому.

Старійшина Спенсер В. Кімбол сказав: “[Субота]—це день, в який належить поклонитися і виразити свою вдячність до Господа. Це день, коли належить відкинути всі суєтні інтереси і славити Господа смиренно, бо смирення є початком піднесення” (*Учення Президентів Церкви: Спенсер В. Кімбол [2006], с. 170*).

Пізніше, коли старійшина Кімбол став Президентом Кімболом, Перше Президентство запровадило тригодинний об’єднаний розклад зборів, який існує донині. Цей розклад, за їхніми словами, покладав на членів Церкви і сім’ї відповідальність за належне дотримання Суботнього дня. Президентство вважало, що так буде більше часу “для особистого вивчення Писань і сімейного євангельського вивчення. Мають ретельно плануватися і виконуватися інші доречні для Суботнього дня справи, наприклад, зміцнення сімейних уз, відвідування хворих і прикутих до дому, служіння людям, написання особистої та сімейної історії, генеалогічна та місіонерська робота” (Лист Першого Президентства від 1 лют. 1980 р.).

Цього року кворуми Мелхиседекового священства і Товариство допомоги Церкви вивчали вчення Президента Спенсера В. Кімбола. В розділі, що називається “Суботній день—приємність”, ми читаємо такі слова: “Суботній день є святим днем, коли ми маємо робити гідні й святі вчинки. Утримання від роботи і розваг є важливим, але недостатнім. Субота закликає до конструктивних думок і вчинків, і якщо людина просто вештається, нічого не роблячи в Суботу, вона її порушує” (*Учення, с. 170; див. також Ensign, Jan. 1978, 4*).

Ця заповідь закликає до конструктивних дій в Суботній день. Вона також дає настанову щодо інших шести днів: “Шість днів працєю і роби всю працю свою” (Вихід 20:9). Ледацого, зауважте це собі!

Прийняття причастя є, мабуть, найважливішою частиною збереження святості Суботи. Причастя є обрядом Церкви, брати участь у якому нам заповідано кожного Суботнього дня (див. УЗ 59:9–10). Якщо ми укладаємо і виконуємо завіти цього обряду, нам

обіцяно, що “Його Дух [може] завжди бути з [нами]” (УЗ 20:77).

Чому так важливо, щоб Його Дух міг завжди бути з нами? Місія Святого Духа—свідчити про Батька і Сина і вести нас до істини. Це свідчення є абсолютно необхідним для нашого особистого свідчення. Ми не можемо мати свідчення про Батька, творця плану спасіння, і про Сина, нашого Спасителя, якщо не маємо свідчення від Святого Духа. Всі члени Церкви мають *дар* Святого Духа, але гідне і належне прийняття причастя кожного Суботнього дня є необхідним для збереження міцного свідчення. Тільки так поновлюючи наші христильні завіти ми можемо завжди мати Його Дух з нами.

Ще одна місія Святого Духа—нагадувати нам і вести нас до істини. Це особисте одкровення є необхідним, щоб ми могли бути попереджені про небезпеку і скеровані до такого щоденного життя, щоб воно було в гармонії з Господом і допомагало нам стати такими, якими Він хоче нас бачити.

З усіх цих причин щотижневе відвідання причастних зборів і гідне й належне прийняття причастя є невід’ємними складовими нашого щоденного релігійного життя.

Зараз я хотів би поділитися випадком з особистого досвіду, який вплинув на моє ставлення до Суботи. Коли я навчався на юридичному факультеті, а це було понад 50 років тому, зі мною в навчальній групі був один студент, ортодоксальний іудей. У п’ятницю після обіду він мав встигати на електричку, щоби бути вдома (на півночі Чикаго) до Суботи, яка починалася із заходом сонця. Я йшов із ним до станції, продовжуючи по дорозі обговорення питань, пов’язаних з навчанням.

Коли ми вже підходили до станції, розмова переключилася на Суботній день. Я сказав, що захоплююся його відданістю в дотриманні Суботи і що я сам також ніколи не вчуся по неділях. Він відповів: “Ні, я вчуся по суботах, але це не так ефективно, як в інші дні, оскільки я не можу робити підкреслення олівцем”. Він пояснив, що олівець—це інструмент, а в Суботній день не можна користуватися інструментами.

Я часто розмірковував про те, наскільки по-іншому ми дотримуємося Суботи. У нього був набір правил—що робити, а чого не робити. Я ж намагався дотримуватися набору принципів. Я вірив,

що маю викладатися шість днів на тиждень на роботі, цебто вивченні права, а тому в Суботу я маю утримуватися від діяльності, пов'язаної з навчанням.

Щоби вам не здалося, що я засуджую свого друга і його підхід до Суботнього дня, мушу додати, що чим більше я дізнавався про дотримання Суботи ортодоксальними іудеями, тим більше я доходив висновку, що їхні поняття багато в чому вищі за мої та багатьох інших святих останніх днів. Для них Субота—це час, який присвячується виключно згадуванню Господа, поклоніння Йому і радості в Його благословеннях Його народів. Субота є надзвичайно священною. Збирається сім'я. Вони можуть сходити до синагоги, але “в іншому Суботній день повністю приділяється як час для сім'ї, для спілкування, для спільного обіду, для вивчення Писань”. Батьки благословляють своїх дітей. Крім того, “будь-які справи, які можуть розділити сім'ю або інакше порушити спокій дня, ... не починаються в Суботній день” (Jeffrey R. Chadwick, “The Jewish Sabbath,” [unpublished essay, 2007], 2–3).

“Звати Суботу приємністю”

Звісно, у нас менше правил, ніж в ортодоксальних іудеїв, але цікаво мені, чи так само віддано ми прагнемо досягти позитивні цілі Суботнього дня. Розмірковуючи над тим, як я сам проводжу Суботу, я зрозумів, що набагато краще дотримувався того, чого *не можна робити*, аніж того, що *слід робити*. Як і багато інших, у мене не дуже добре виходило застосовувати вчення Писань і робити те, що зробило би Суботу “приємністю, днем Господнім святим”, як її називав Ісаїя (Ісаїя 58:13).

Ми читаємо в 58-му розділі Ісаї:

“Якщо ради суботи ти стримаєш ногу свою, щоб не чинити своїх забаганок у день Мій святий, і будеш звати суботу приємністю, днем Господнім святим та шанованим, і її пошануєш,—не підеш своїми дорогами, діла свого не шукатимеш та не будеш казати даремні слова,—

тоді в Господі розкошувати ти будеш, і Він посадовить тебе на висотах землі, та зробить, що будеш ти споживати спадщину Якова, батька твого,— бо уста Господні сказали оце!” (Ісаїя 58:13–14).

Що можуть робити кожен окремо і сім'ї, щоб зробити Суботу “приємністю”? Як нам зміцнити віру в Ісуса Христа й укріпити сім'ї завдяки дотриманню Суботнього дня?

Чотирнадцять років тому Перше Президентство поширило заклик до всіх святих останніх днів “звільнити цей святий день від усіх мирських справ і присвятити себе, пройнявшись духом поклоніння, вдячності, служіння і займаючись сімейними справами, що відповідають Суботньому дню” (“First Presidency Statement on the Sabbath,” *Ensign*, Jan. 1993, 80).

Ми повинні проводити Суботній день в духовному оновленні. Ми маємо, як учив Президент Кімбол, “заміряти кожную справу в Суботній день лінійкою набожності” (*Учення*, с. 176). Він пояснював: Гебрейською слово *Шабат* означає “відпочинок”. Це означає тихий спокій, мир в розумі й душі. Це день, щоб забути про особисті інтереси і всепоглинаючі справи (*Учення*, с. 170).

Він також схвалював один важливий захід у Суботній день, до якого у вас особливий інтерес. “Це день,—казав він,— щоб належним чином залицятися” (*Учення*, с. 171). Я наголошую на слові *належно*.

Суботній день також має бути часом для сімейної єдності, зміцнення сімейних уз, які лежать в серцевині євангелії. Президент Кімбол сказав: “Знайдіть час [у Суботній день], щоб побути разом із сім'єю, щоб поспілкуватися одне з одним, щоб вивчати Писання, відвідати друзів, родичів, хворих і самотніх. Це також прекрасний час для роботи над вашими щоденниками і генеалогією” (*Учення*, с. 170).

Президент Джозеф Ф. Сміт учив важливого принципу щодо сім'ї та Суботнього дня. Він сказав, що, крім відвідання церковних зборів: “у день суботній я хотів би проводити час вдома з сім'єю в зустрічах і розмовах, щоб краще знати своїх домашніх. Це мій привілей—вділяти цьому заняттю в день суботній якнайбільше часу, щоб зближатися з дітьми, не втрачати з ними зв'язку, слідкувати, щоб вони не втрачали зв'язку з Писаннями, щоб вони думали не тільки про розваги, жарти, сміх і веселощі та інші подібні речі” (in James R. Clark, comp., *Messages of the First Presidency of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints*, 6 vols. [1965–1975], 5:17–18).

Я закликаю вас, дорослу молодь, одружену і неодружену, зробити Суботу днем сімейної єдності. Не розбігайтеся в пошуках розваг, що розділяють сім'ю. Вклоняйтеся, вивчайте, спілкуйтеся і радійте разом. Зробіть Суботу “приємністю, днем Господнім святим. ... Тоді,—як обіцяв Ісаїя,—в Господі розкошувати ти будеш, і Він посадовить тебе на

висотах землі, та зробиць, що будеш ти споживати спадщину Якова, батька твого, бо уста Господні сказали оце!” (Ісая 58:13–14).

Мої дорогі брати і сестри, це є Церква Ісуса Христа. Ми є дітьми Небесних Батьків. Нас помістили на землю з певною метою, і ця мета веде нас до вічних сімейних стосунків, про які ми говорили. В часі або всій вічності кожне з найкращих благословень нашого Небесного Батька буде вашим,

якщо ви будете виконувати Його заповіді, а одна з Його заповідей—це шанувати Суботній день. Якщо ми робимо це, то краще функціонуємо фізично і духовно, і ми швидше йдемо стежкою, яка веде до вічного життя, яке, сказав нам Бог, наш Вічний Батько, “є найвеличнішим з усіх дарів Божих” (УЗ 14:7). Я свідчу про істинність цього і промовляю Його благословення для вас, мої благородні юні друзі, в ім’я Ісуса Христа, амінь.